

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *Adalet Bakanı* tarafından
Anayasanın 98 inci ve İçtüzüğü'nün 96 ıncı ve 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak
yanıtlanmasını arz ederim.

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Adana Milletvekili

Demokratik hak kullanımının en rafine biçimi olan seçimler; en son geçirdiğimiz 1 Kasım milletvekili genel seçimlerinde çok açık bir biçimde yaşandığı üzere ne yazık ki seçmen kayıtlarının silinmesinden, oyların kullanımına ve sayım aşamasına değin birçok ihlal ve hak kaybına konu olmuştur. Kuşkusuz Türkiye seçim ihlallerine aşina birçok seçim geçirmiş; 7 Haziran milletvekili genel seçimleri, Cumhurbaşkanlığı seçimleri ve geçtiğimiz 30 Mart yerel seçimlerinde de seçim ihlalleri gerçekleşen seçimlerin önüne geçmiştir. Zira yerel seçimlerde trafolarla giren kedilerin yarattığı skandal neredeyse seçim tarihine yazılmış, o yerel seçimlerde bir çok merkezde seçimler yenilenmiştir.

1 Kasım milletvekili genel seçimlerinde ise seçim ihlallerinin boyutları giderek derinleşmiş, bir çok ilde sayıları binleri bulan vatandaşların seçmen kayıtları silinmiştir. 7 Haziran 2015 genel seçimlerinde oy kullandıkları hatta 1 Kasım seçimleri öncesinde YSK'dan sandık numaralarının kontrol ettikleri halde binlerce seçmen, seçim günü hiçbir yerde seçmen kayıtlarına rastlanmadığı bilgisi ile karşı karşıya kalmış; bu nedenle Anayasaca güvence altına alınmış olan seçme hakkı gasp edilmiştir. Bir diğer yaygın ihlal ise seçim sandık tutanaklarının oy verme işleminin başladığı saatlerde, henüz tutanaklar doldurulmadan sandık kurulu başkanlarınca usulsüz bir biçimde sandık kurulu üyelerine imzalattırılması olmuştur. Sandık kurulu

başkanları böylelikle oy verme işlemlerinin tamamlanmasını müteakip tutanakları; kendi inisiyatifleri doğrultusunda doldurma imkanı kazanmış olup, sandığa atılan oylara göre değil, tek başına iktidar olma gayretinde olan siyasi partinin oy ihtiyacına göre tamamlamışlardır. Bu konuda sandık kurulu üyelerinin boş tutanakları imzalamak istememeleri, koydukları şerhler ve YSK tarafından seçim günü saat 15: 00 sıralarında almış olduğu karar da etkili olmamış, imzalı boş tutanaklar keyfi bir biçimde doldurulmuştur. Yine bir çok merkezde vatandaşların seçimlere katılıp oy vermeleri baskı ve zor ile engellenmiş olup seçmen iradesi açıkça engellenmiştir.

Ancak ne yazık ki tüm seçim ihlallerinin tespit edilmesine rağmen siyasi iradenin baskı ve gücü birçok mekanizmaya sirayet ettiğinden yargı önündeki girişimler de sonuçsuz kalmış olup halkın iradesinin sandığa ve dolayısıyla meclis aritmetiğine yansımaması gibi ağır sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Bu bağlamda,

- 1- Son 15 yıl içerisinde yaşanan seçim ihlallerine ilişkin sayısal veriler ne şekildedir?
- 2- Son 15 yıl içerisinde yapılan seçimler neticesinde Seçim Kurullarına ve YSK'ya yapılan itiraz sayısı nedir?
- 3- Yapılan başvuru ve itirazlar ne tür ihlallere ilişkindir?
- 4- En çok bilinen seçim ihlallerinden biri olan "**sahte seçmen**" kayıtlarına dair yargı organlarınca ve seçim kurullarınca tespit edilen rakamlar nedir? Bu rakamların yıl yıl seçimlere ve illere göre dağılımı nedir?
- 5- Türkiye genelinde kaç kişinin seçmen kaydı silinmiştir? Seçmen kayıtları ne gerekçe ile silinmiştir? Seçmen kaydı silinen vatandaş sayısının illere göre dağılımı nedir?
- 6- Edinilen bilgilere göre sadece Kocaeli iline 18.000 seçmenin yerleştirilmiş olmasının nedeni nedir? 18.000 seçmen ne gerekçe ile ve hangi usullerle yerleştirilmiştir? Bahse konu 18.000 seçmenin yaş aralığı nedir ve hangi illerden Kocaeli'ne yerleştirme yapılmıştır? 18.000 seçmen hangi meslek grubuna tabidir?
- 7- 7 Haziran 2015 genel seçimlerinin ardından Kocaeli'nde yaşanan seçmen değişikliği başkaca hangi il ve ilçeler için söz konusu olmuştur? Taşınan seçmenlerin, illere yaşa ve meslek gruplarına göre dağılımı nedir?

- 8- Yine en çok bilinen seçim ihlallerinden biri olan oy pusulalarının kaybedilmesi, yakılması ve tahrip edilmesine ilişkin başvuru ve itiraz sayısı nedir? Bu başvuru ve itirazlar ne şekilde neticelenmiştir? Yargı organlarınca ve seçim kurullarınca tespit edilen rakamlar nedir?
- 9- Yapılan başvuru ve itirazlar neticesinde seçim sonucuna etki eden kaç vakıa yaşanmıştır? Seçim sonuçları değiştirilmiş midir? Seçim sonucu değiştirilen ve değiştirilmeyen vakıa sayısı nedir?
- 10- Genel ve yerel seçimlerde yaşanan ihlaller neticesinde kaç belediye ve milletvekilliği el değiştirmiştir? Hangileridir?
- 11- Boş tutanaklara imza attırılmasına yönelik talimatı sandık kurulu başkanlarına kim vermiştir? Sistematik bir biçimde tüm illerde uygulanan boş tutanakların sandık kurulu üyelerine imzalatılmasına dair nasıl bir çalışma yürütülmüştür? Bu konudaki itirazların dikkate alınmamasının nedeni nedir?
- 12- Polis ve sandık kurulu üyelerinin mükerrer oy kullanmış olması hususunda yapılan şikâyet başvurusu sayısı nedir? Polis ve diğer görevli memurların mükerrer oy kullanmasına dair YSK'nın kararlarının ve hukukun ihlal edilmesini nasıl açıklarsınız?
- 13- Seçimlerde yaşanan ihlallerin ve irade gasplarının önlenmesine yönelik bir çalışma yapılması gündeminizde midir? Değilse böylesi hayati bir konuda önlem alıcı düzenlemeler yapılmamasının nedeni nedir?